

18.06.2025

Järvenpään kaupunki
Ville Voima
PL 41
04401 JÄRVENPÄÄ

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Järvenpään rakennusjärjestyksen ehdotuksesta

HEL 2025-009965 T 10 03 01

Järvenpään kaupungin rakennusvalvonta pyytää Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Järvenpään rakennusjärjestyksen ehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:n ja 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla. Rakentamislain 28 §:ssä todetaan, että kunnan tulee muuttaa rakennusjärjestys rakentamislain mukaiseksi ja muutettu rakennusjärjestys tulee olla voimassa enintään kahden vuoden päästä lain voimaantuloa.

Luonnoslausunnossaan museo totesi, että kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta uuden rakentamislain muutokset heikentävät varsinkin maankäytön ohjauksen ja purkulupien luvanvaraisuutta, ja tämä valitettavasti siirtyy myös kuntien rakennusjärjestyksiin. Lakiin perustuvista heikennyksistä huolimatta Järvenpään rakennusjärjestyksen luonnoksessa sekä kulttuuriympäristökohteiden määrittely, että niiden huomioonottaminen on selkeästi kuvattu. Jotta tämä selkeys välittyisi luvanhakijalle, olisi hyvä jos rakennusjärjestyksessä olisi liite, jossa järjestyksessä viitatus arvokkaat kulttuuriympäristö- ja maisema-alueet on osoitettu.

Järvenpään rakennusjärjestyksen ehdotukseen on lisätty tämä museon esittämä liite, eikä Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ole rakennetun kulttuuriympäristön osalta ehdotukseen huomautettavaa.

Arkeologian osalta museo kiinnittää huomiota siihen, että rakennusjärjestyksen luvussa 6, kohdassa 24.1 ei ole mainittu kiinteitä muinais-

18.06.2025

jäännöksiä tai arkeologisia kohteita. Listaan 'Arvokkaista kulttuuriympäristöalueista ja -kohteista' tulisi lisätä kohdaksi 7) Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset ja arkeologiset kohteet

Tämän alla voisi ohjeistuksena olla teksti:

Mikäli rakennettavalla tontilla tai alueella, johon suunnitellaan maankäyttöä tai sen välittömässä läheisyydessä, sijaitsee kiinteä muinaisjäännös tai arkeologinen kohde, tulee rakennushankkeeseen ryhtyjän hyvissä ajoin ottaa yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon ohjeistuksen saamiseksi tai pyytää alueellisen vastuumuseon lausuntoa rakentamista koskevista suunnitelmista.

Kiinteisiin muinaisjäännöksiin sovelletaan muinaismuistolakia (295/1963), jonka mukaan mm.: Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoja Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettujen kohteiden kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu niihin kajoaminen on kielletty ilman lain nojalla annettua lupaa. (§ 1)

Jos rakentamisen aikana havaitaan merkkejä aikaisemmin tuntemattomasta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan heti keskeytettävä ja viipymättä ilmoitettava asiasta alueelliselle vastuumuseolle (§ 14).

Ajantasaisin tieto kiinteistä muinaisjäännöksistä ja arkeologisista kohteista löytyy Museoviraston ylläpitämästä Kulttuuriympäristön palveluikunasta.

Arkeologiset kohteet eivät kuulu muinaismuistolain tarkoittamiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin, mutta niiden säilyttämistä voidaan pitää perusteltuna niiden historiallisen merkityksen, ja kulttuuriperintöarvojen vuoksi.

Rakennusjärjestyksen alalukuun 24.4 Selvitysvaatimukset, voisi lisätä: Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on selvitettävä tontin mahdolliset kulttuuriarvot, sekä kiinnitettävä huomiota arkeologisen kulttuuriiperinnön selvitysten ajantasaisuuteen.

Arkeologisen kulttuuriiperinnön näkökulmasta Järvenpää rakennusjärjestykseen ei ole muuta kommentoitavaa.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (4)

18.06.2025

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060

Y-tunnus
0201256-6

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

18.06.2025

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.